

Bondesonen bakom Bellmans toner

AV MARTIN STUGART

Minns någon Olof Åhlström (1756-1835)? Utan honom hade vi inte kunnat sjunga Fredmans epistlar och sånger, lika lite Kellgrens, Lenngrens, Franzéns och

ÄDLA SKUGGOR

Valerius visor (i den mån de nu sjungs).

Men visst gjorde han en förstklassig insats. Klockt nog såg han också till att inte gå lottlös från sin gärning.

Åhlström föddes på en gård i Vårdinge i Södermanland. Fadern var bonde utan möjligheter att bekosta sonens utbildning; lyckligtvis fanns nära hemmet herrgården Näsby, där baron Silfversparre residerade.

Kallad till Stockholm

Baronen märkte Åhlströms unika begåvning och lät honom dela informator med sonen, en generös - och ovanlig - gest.

Efter en tid kallades baronen till Stockholm för att sköta en högre ämbetsyssla. Familjen följde med. Åhlström fick stanna hemma.

Vem undrar på att han ägnade tiden åt att drömma om Stockholm? Till sist gav också han sig av.

16 år gammal nådde han Stockholms portar den 19 augusti 1772. Samma dag genomförde Gustav III sin oblodiga statsvälkning; stadsportarna hölls stängda, väktarna undersökte honom minutiöst. Väl där inne spärrades varje steg av en patrull, trummorna dundrade, trupper marscherade fram och tillbaka.

Vilket välkomnande! Den livrädda Olof Åhlström sov första natten i Tyska kyrkan, morgonen därpå sökte han upp sin välgörare och dennes son.

Organist i Maria kyrka

Några års hårda studier följde. Olof Åhlström anställdes först som organist vid Maria kyrka 1776, senare vid Jakobs kyrka. 1779 debuterade han som kompositör.

På orgeln kunde han härma både sjöslag och åskväder; folk som passerade kyrkan trodde diaboliska varelser sluppit lösa innanför tempelmurarna. Ånej,

det var Åhlström som satt och spelade.

Eftersom han umgåtts i familjen Silfversparre visste han hur svensk aristokrati förde sig, och blev därför en välkommen och eftersökt gäst under en tid då musik och kultur dyrkades av den förnåma världen.

Kronprinsens lärare

Han uppmärksammades till och med av Gustav III. 1785 valdes han in i Musikaliska akademien, året därpå blev han kronprinsens lärare i musik. Gustav IV Adolf påstas djupt ha aktat sin tyste, stille och tillbakadragne musiklärare.

Den 10 april 1788 fick Åhlström som belöning kungligt privilegium på ett musiktryckeri med ensamrätt i Sverige att under 20 år trycka noter. Därmed öppnade sig nya möjligheter för Bellman att få sina två livsverk, Fredmans epistlar och sånger, publicerade.

I årtatal hade han kämpat att få dem tryckta med noter, någonting som ansågs dyrt och riskabelt för en vissamling av så moraliskt låg halt. Men Åhlström lät sig övertalas av skaldens vänskrets; den var också hans egen.

Tonsatte Bellman

År 1790 publicerades "Fredmans epistlar", 1791 "Fredmans sånger". Det var i sista momangen - hade man väntat längre kanske båda samlingarna skingrats och utplånats. Skalden hade få år kvar att leva och den litterära smaken var helt förändrad.

Att uppteckna Bellmans melodier var svårt; skalden sjöng dem aldrig likadant från ena stunden till nästa. Genom sin fina taktkänsla fick Åhlström ändå Bellman att godkänna melodiförslagen.

Åren 1789-1834 utgav Åhlström vidare "Musikaliskt Tidsfördrif", en tidskrift om 30 nummer per år med samtidens populäraste visor. Inte sällan hade Åhlström komponerat melodier.

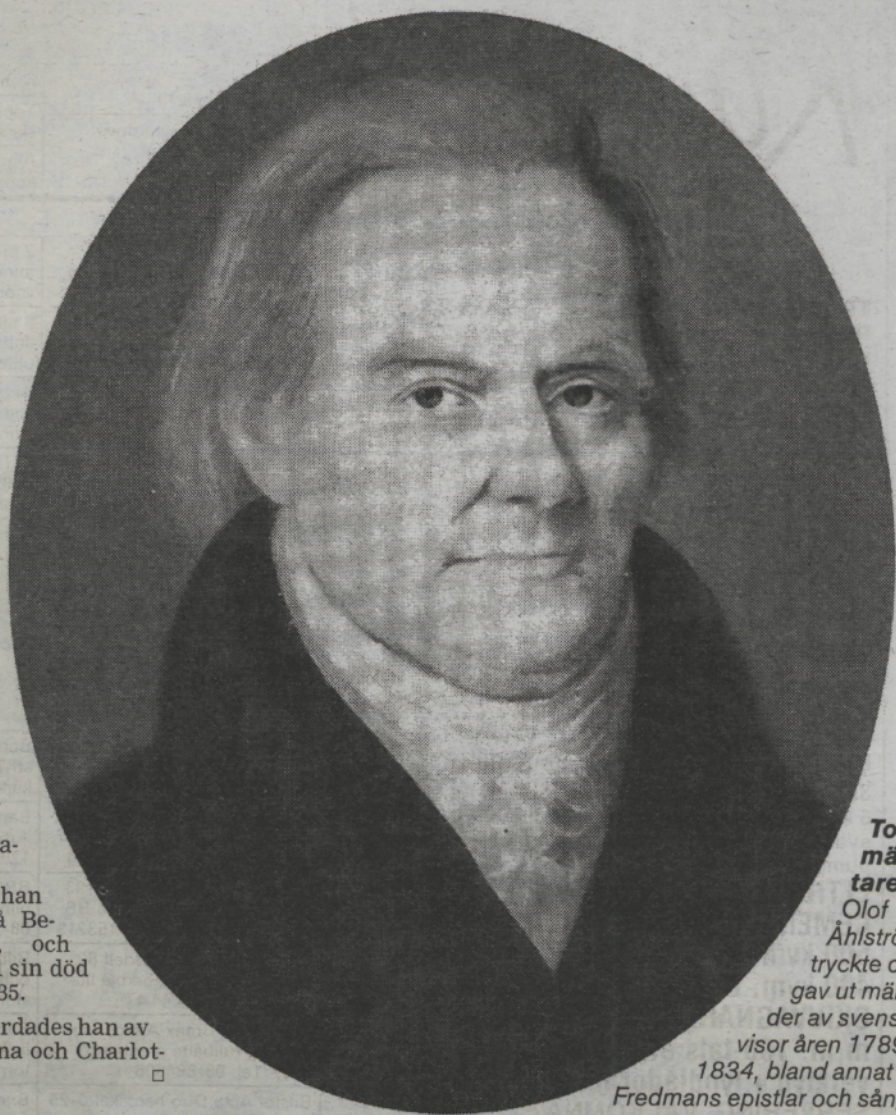
Texterna var av Franzén, Valerius och Lenngren - Åhlströms svägerska - och andra populära skaldar. Under åren hann Åhlström med att publicera 2500 kompositioner av 120 tonsättare, hälften av dem svenska.

Dessutom gav Åhlström ut "Skaldestycken satta i musik" åren 1792-1823, sammanlagt 305 sånger och visor i olika häften.

På 1790-talet bodde Åhlström och hans familj i Schönborgska huset vid Götgatan.

Senare köpte han sitt eget hus på Beridarebangatan, och blev kvar där till sin död den 11 augusti 1835.

Sina sista år vårdades han av döttrarna Carolina och Charlotta.

**Ton-
mäs-
tare.**

Olof Åhlström tryckte och gav ut mängder av svenska visor åren 1789-1834, bland annat Fredmans epistlar och sånger.

KVÄLLSÖPPET

Torsdag 28/9 - Öppet till 22

MASSOR AV FINA SPECIALERBJUDANDEN I BUTIKERNA HELA KVÄLLEN

23 butiker till er tjänst

Barnens Hus
Blomsterrabatten
Cool Wear
Friends Butik, mode
Fynd & Kuriosa
Hanis Härsalong
Hälsöörnan
Jysk Bädslager
Klädbrösen
KOM Färgcenter
KOM Pizzeria & Grill
Musiklagret, instrument
Nillas Vin & Essenser
Orientörnan, livsmedel
Radesi Guld & Silver
Rozéns Optik
Skottens Kemtvätt,
Sko & Nyckelservice
Solna Möbler
Spar Inn, livsmedel
Spar & Presentmagasinet
Söderväskan
Trollbäckens Skinn,
skinnkläder
Varubodens Rabatt-
varuhus, vittvaror

TA MED KUPONGEN

PIZZA 10:-

Denna kupong berättigar till köp av max 4 pizzor för 10:-/st på KOM Pizzeria o Grill. Detta erbjudande gäller endast TORSdag 28/9 -95 KL 19⁰⁰-22⁰⁰ OBS! EJ HÄMTPIZZA

DN 28/9 -95

Våra ordinarie öppettider		
ÖPPET	CENTRUM	SPAR INN
Vardagar	10-19	10-20
Lördagar	10-16	10-17
Söndagar	11-16	11-17

FRI PARKERING ♦ ÖPPET ALLA DAGAR

Madame X
KLÄDER FÖR DEN FULLVUXNA
Stl. 42-60

Nu är alla höstens nyheter inkomna!

- Tuffa stickade tröjor, upp till stl 60
- Cape, grön, svart stl. 38-60
- Kavajer, kjolar, byxor
- BH upp till stl. 125 DDD

STUREGATAN 32, SUNDBYBERG • Tel. 986001